

Извештај за студиската посета
„Најдобри практики на државно финансирање за граѓанските организации во Словенија и Хрватска“

Место: Љубљана, Р. Словенија и Загреб, Р.Хрватска

Датум: 03-06 јули, 2016

Цел на студиска посета : Претставниците на релевантни институции и организации од Македонија да се запознаат со практиките на државно финансирање во две земји од регионот, членки на Европската Унија, Хрватска и Словенија, со слична позадина и контекст како и Македонија, при што беа остварени средби со претставници од релевантни институции во државите.

Организатори: Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) заедно со Центарот за информирање, соработка и развој на граѓанските организации (ЦНВОС) од Словенија во рамките на проектот **„Кон реформирано државно финансирање на граѓанските организации“** финансиран од Европската Унија.

Институции и организации учесници на студиската посета:

1. Центар за економски анализи
2. Здружение Конект
3. Институт за демократија Социетас Цивилис
4. Прва детска амбасада во светот “Меѓаши”
5. Центар за даночна политика
6. Министерство за локална самоуправа
7. Министерство за информатичко општество и администрација
8. Министерство за животна средина и просторно планирање
9. Генерален Секретаријат на Владата на РМ
10. Министерство за култура

Посетени институции, организации и фондации:

1. CNVOS- Граѓанска организација од Љубљана, партнер во спроведување на проектот **„Кон реформирано државно финансирање на граѓанските организации“**,
2. Министерство за јавна администрација, Р. Словенија,
3. Фондација за финансирање на инвалидски и хуманитарни организации во Р. Словенија,
4. Општина на град Љубљана,
5. Министерство за труд, семејство, социјални работи и еднакви можности, Р. Словенија,
6. Канцеларија на Р. Словенија за млади и Министерство за образование, наука и спорт.
7. Канцеларија за соработка со граѓански организации- Влада на Р. Хрватска,

8. Совет за развој на граѓанското општество, Р. Хрватска
9. Национална фондација за развој на граѓанско општество, Р. Хрватска.

Студиската посета се одвиваше во 3 дена, од кои во првите два дена беа посетени релевантни за темата институции од Р. Словенија, и третиот ден беше посветен за три институции од Р. Хрватска.

Од организациски аспект, патувањето помина во најдобар ред, според претходно поставените цели и очекувањата.

Ден 1

Центар за информирање, соработка и развој на граѓанските организации (ЦНВОС)

Посета на организацијата домаќин, имплементатор на проектот во чии рамки се организира посетата. ЦНВОС е чадор организација која вклучува околу 900 помали организации кои делуваат во најразлични области. Нивната мисија е да обезбедат одржлив развој на граѓанските организации во Словенија преку обезбедување на сеопфатна, ефикасна и професионална поддршка преку нивната служба за информирање, консултации, образование, креирање политики, истражување, застапување и вмрежување.

На посетата, беше презентирана работата на ЦНВОС како граѓанска организација која се има стекнато со статус: Организација од јавен интерес. Организацијата ги претстави општите услови за стекнување на статус за организација од јавен интерес, и ги претстави условите за финансирање и делување на граѓанските организации во Словенија.

Потоа, беа прикажани генералните услови за јавно финансирање, беа претставени институциите преку кои може да се добијат јавни средства, и моделот по кој се прибираат јавните средства. Презентацијата беше надолполнета со статистички податоци за износ на фондовите, бројот на финансирани организации и слично. Исто така, беше прикажан процесот по кој организациите се финансираат со јавни средства.

Министерство за јавна администрација

Во Министерството за јавна администрација беше претставена Стратегијата за развој на невладините организации. Поставените цели во Стратегијата се: воспоставување стимулативна поддршка во околината, зајакнување на граѓанскиот сектор, зајакнување на соработката на јавните институции со невладините организации, воспоставување квалитетно волонтерство.

Областите на финансирање опфатени во Стратегијата за развој на НВО се волонтерство, култура, животна средина и простор (урбанизам).

Притоа беше даден и генерален вовед за Прирачникот за финансирање на невладините организации, кој е наменет за користење на општините како институции преку кои се распределуваат најголем дел од јавните средства. Министерствата се трети по ред институции според вредноста на средствата кои ги распределуваат до невладините организации.

Фондација за финансирање на инвалидски и хуманитарни организации во Р. Словенија (ФИХО)

Фондацијата ги финансира и се за залага за работата на организациите кои работат за лицата со попреченост и хуманитарните организации. Фондот се обезбедува од средствата за концесија на игрите на среќа. Легислативата за ФИХО е обезбедена преку Законот за Лотарија во Словенија, Законот за игри на среќа, Закон за социјална работа, и посебните закони за инвалидски и хуманитарни организации.

На презентацијата беше образложена организациската структура на ФИХО. Исто така беа образложени изворите на приходи во Фондацијата. Најголем процент односно 89% од средствата се обезбедуваат Лотарија на Словенија, додека 6% и 5% се обезбедуваат од Спортска лотарија и од казината во Словенија. Исто така беше презентиран целокупниот процес од распишување на повик за доделување на јавни финансиски средства до евалуација, доделување и мониторинг на доделените средства.

Ден 2:
Општина на град Љубљана

Претставниците на Општината на град Љубљана ја претставија нивната ангажираност во обезбедувањето на благосостојба за граѓаните. Иако не беше предвидена и договорена средба со Градоначалникот на Љубљана, г-н Зоран Јанкович, на негова иницијатива да ја поздрави делегацијата од Македонија, одржа краток говор. Имено, тој посочи кои се клучните работи поради кои Љубљана го има статусот Европски зелена престолнина. Градоначалникот посочи дека приоритет им е чистиот воздух и околина, за што имаат многу зелени површини и одлично развиен отпаден систем за кои се заинтересирани за функционирањето на истиот и многу поразвиени држави. Потоа, Градоначалникот истакна дека како општина се големи поддржувачи на различностите и на супкултурите во градот.

Во однос на финансирањето и поддршката на граѓанскиот сектор, беше претставена Годишната програма за спорт според која главни цели се зголемување на бројот на сите форми на спорт, зголемени спортски достигнувања, поголем број регистрирани спортисти и нови спортски терени и простории. За тие активности се предвидени околу 15 милиони евра, од кои половина за инфраструктурни проекти, останатата половина за програми. Одделението за здравје и социјална заштита ја претстави својата работа и ги презентираше програмите за социјална заштита, за кои во 2015 година биле издвоени околу 13 милиони евра.

Министерство за труд и социјална работа

Министерството ја претстави својата работа, и ги презентираше условите за волонтерска работа во Р.Словенија. Покрај тоа, беше објаснето на кој начин една организација може да добие верификација од Министерството за подобност да учествува на повик за грант. Исто така беа претставени четирите групи на програми преку кои се поддржуваат граѓанските организации кои работат во областа на социјалните работи: 1) Јавни социјални програми; 2) Развојни социјални програми; 3) Експериментални социјални програми и 4) Дополнителни социјални програми.

Во текот на 2015 година, Министерството за труд и социјална работа кофинансирало 150 различни програми од областа на социјалната работа за кои биле распределени околу 15 милиони евра. Врз основа на тоа, биле вработени околу 550 специјалисти од областа (за кои се прави тестирање при што добиваат сертификат), од кои околу 400 целосно вработени.

Канцеларија на Р. Словенија за млади и Министерство за образование, наука и спорт

Институцијата ги претстави отворените повици за поддршка на граѓанските организации, истакнувајќи дека нивната работа не е целосно независна, туку во голема мера зависи од Министерството за финансии. Во принцип, Министерството секоја година објавува повик за финансирање на организациите за кои, како и во другите министерства, претходно врз основа на одредени услови издаваат статус дека организацијата работи во областа (во конкретниот случај работа со млади).

Министерството располага со фонд од јавни средства од 1,2 милиони евра, додека средствата обезбедени од Европската Унија се движат околу 5 милиони евра за 3 години. Министерството годишно поддржува од 100-110 организации. Исто така, беше претставена и националната

Ден 3:

Канцеларија за соработка со граѓански организации –Влада на Р. Хрватска

Канцеларијата за соработка со граѓански организации ја креира и врши мониторинг од спроведувањето на Националната Стратегија за создавање и овозможување средина за развој на граѓански сектор. Главно, работата на канцеларијата е да ја подобри стратешката и нормативната рамка за развој на граѓанско општество, да обезбеди можности за вклучување на граѓаните и граѓанските организации во креирањето на јавните политики, да воспостави интернационална соработка како и финансиски да ги поддржи организациите. Сето тоа е дефинирано во Уредба за друштва/здруженија.

На состанокот беше презентирана работата на Канцеларијата, преку Националната стратегија и преку мерките кои се поставени во истата. Исто така, фокус беше ставен на обезбедувањето транспарентност во процесот од објавување на повик за поддршка на организации, до мониторинг при спроведувањето.

Една од главните механизми за обезбедување на висока транспарентност е објава на веб страна на Канцеларијата, на сите годишни извештаи за финансирањето на организациите, на која можат да се најдат детали за конкретните проекти, организации како и висина на доделени финансиски средства.

Национална фондација за развој на граѓанско општество

Националната фондација е водечка јавна институција за соработка, поврзување и финансирање на граѓанските организации во Хрватска, која од 2016 година има меѓународен признат сертификат за управување на процесот на доделување на финансиска поддршка на организациите.

Главните цели на фондацијата се охрабрување на граѓаните на акција и вклучување во развојот на заедницата; зајакнување на капацитетите на граѓанскиот сектор, развој на меѓусекторска соработка, зајакнување на јавното влијание и сл.

Фондацијата од 2003 до 2013 година преку околу 60 распишани тендери им и околу 50 повици за изразување интерес, одобрила нешто помалку од 4000 финансиски поддршки, или вложила околу 39 милиони евра за поддршка на граѓанскиот сектор во Хрватска.

